

JAARVERSLAG 2022

VAN DE VERENIGING VAN FRIESE GEMEENTEN (VFG)



15 maart 2023

INHOUD

pagina

Leden	3
Samenstelling van het VFG bestuur	3
VFG Bestuursbureau	3
VFG Ledenvergaderingen	3
VFG Bestuursvergaderingen	4
Communicatie	4
Overleg met Gedeputeerde Staten	4
Interbestuurlijk Samenwerking	4
VFG portefeuillehoudersoverleggen	5
Bestuur en Democratie	6
Financiën	6
Ruimte en Wonen	8
Klimaat en Energie	9
Cultuur	9
Gezondheid, Welzijn, Onderwijs en Sport	10
Economische Zaken, Recreatie en Toerisme	11
Werk en Inkomen	11
Europa en Internationaal	12
Overzicht portefeuilleverdeling VFG bestuur	13
Overzicht Friese vertegenwoordigers in VNG bestuur en beleidscommissies	14
Overzicht VFG vertegenwoordigingen in besturen, commissies, stuurgroepen	15

LEDEN

In het verslagjaar telde de provincie Fryslân 18 gemeenten. Alle 18 Friese gemeenten zijn lid van de vereniging.

SAMENSTELLING VAN HET VFG BESTUUR

Per 31 december 2022 was het bestuur van de VFG als volgt samengesteld:

voorzitter	dhr. F. Veenstra	burgemeester van De Fryske Marren
vicevoorzitter	dhr. P. van der Zwan	wethouder van Smallingerland
secretaris / penningmeester	dhr. T. D. de Jong	griffier van Terschelling
leden	dhr. L.P. Stoel mw. C. de Pee dhr. J. Zoetendal dhr. R. Jonkman dhr. J. Dijkstra dhr. E. de Groot dhr. H. de Boer dhr. G. Jacobse mw. T. Veenstra dhr. R. van Maurik	burgemeester van Ameland wethouder van Tytsjerksteradiel wethouder van Heerenveen wethouder van Opsterland wethouder van Waadhoeke wethouder van Harlingen wethouder van Súdwest-Fryslân wethouder van Leeuwarden raadslid van Achtkarspelen gemeentesecretaris van Westellingwerf

VFG BESTUURSBUREAU

Het VFG bestuursbureau werd in het verslagjaar verzorgd door de heer J. Holwerda (ambtelijk secretaris), mevrouw V. Glas (bureaumanager), mevrouw J. Westerman (bestuursondersteuner), mevrouw J. van der Meulen (bestuursondersteuner). De bezetting omvatte in het verslagjaar in totaal 3,2 fte. In verband met ziekteverlof van één van de medewerkers is de bezetting ook een aantal maanden 2,4 fte geweest.

Het VFG bestuursbureau is gehuisvest in het Stadhuis (kamer H0.07) van de gemeente Leeuwarden, Hofplein 38, 8911 HJ Leeuwarden.

VFG LEDENVERGADERINGEN

De VFG organiseert doorgaans tweemaal per jaar een algemene ledenvergadering. Eén in het voorjaar (ALV) en één in het najaar (BALV).

Op dinsdag 21 juni vond in het Van der Valk Hotel in Sneek de ALV plaats. Omdat nog niet alle colleges waren geformeerd was het tijdens het niet mogelijk om in voordrachten voor de invulling van diverse vacatures binnen het VFG-bestuur te voorzien. Tijdens het huishoudelijk gedeelte is daarom met de leden afgesproken om deze bestuursbenoemingen tijdens de BALV van 3 oktober te plaatsvinden. Na het huishoudelijk gedeelte stond er nog een vraaggesprek met Leonard Geluk op het programma, waarbij vooral vooruit werd gekeken op de ALV van de VNG van 29 juni. Tot slot werd er na de bijeenkomst een dinerbuffet aangeboden waarbij volop ruimte was voor informele kennismaking, ontmoeting en netwerken met (nieuwe) bestuurlijke collega's.

Op maandag 3 oktober vond de BALV plaats in het Van der Valk Hotel in Sneek. Tijdens het (korte) huishoudelijke gedeelte stond conform afspraak het voorstel tot benoeming van de nieuwe VFG-bestuursleden op het programma. Alle voorgedragen kandidaten zijn ter vergadering door de leden benoemd voor een bestuursperiode van vier jaar. Daarna stond de bijeenkomst geheel in

het teken van de VNG verenigingsvisie 2030, als onderdeel van een reeks regionale bijeenkomsten die in het land worden georganiseerd. Algemeen directeur Leonard Geluk ging met de leden in gesprek over de belangrijkste uitdagingen de komende collegeperiode en de positie daarin van de VNG, ook richting het Kabinet. Klik hier voor een kleine sfeerimpressie van de bijeenkomst: <https://www.youtube.com/watch?v=Kk7TXjj32BE>

VFG BESTUURSVERGADERINGEN

Het bestuur van de VFG vergaderde in het verslagjaar vijfmaal. De vergaderingen vinden in principe plaats op de derde woensdag van de maand. In het verslagjaar is er vergaderd in het gemeentehuis van De Fryske Marren, Leeuwarden en Noardeast-Fryslân. Daarnaast is er tweemaal digitaal vergaderd via Ms Teams.

Tijdens de bestuursvergaderingen werden actuele bestuurlijke vraagstukken en onderwerpen besproken. Daarnaast werd uitgebreid stilgestaan bij de ontwikkelingen binnen de verschillende VFG portefeuillehoudersoverleggen.

COMMUNICATIE

Op de website www.friesegemeenten.nl is gedurende het verslagjaar allerlei actuele informatie voor gemeentebestuurders en raadsleden gepubliceerd. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het VFG informatieboekje, de VFG agenda en verslagen van diverse bijeenkomsten. Het uiterlijk en de functionaliteit van de website zijn bovendien ook grondig gewijzigd en gemoderniseerd. Een veel geraadpleegde pagina op de website is een online overzicht van alle actuele contactgegevens van de colleges van B&W van de 18 Friese gemeenten. Gedurende het verslagjaar is er periodiek een digitale VFG nieuwsbrief naar geïnteresseerden verstuurd met daarin nieuwsberichten, terugblikken en aankondigingen van bijeenkomsten. Tot slot is in het verslagjaar regelmatig gebruik gemaakt van het twitteraccount @VFG_Fryslan. Het twitteraccount wordt met name gebruikt voor het aankondigen van bijeenkomsten en het communiceren van nieuwsberichten.

OVERLEG MET GEDEPUTEERDE STATEN

De agendacommissie bestaande uit gedeputeerde Friso Douwstra en VFG voorzitter Fred Veenstra kwam in het verslagjaar tweemaal (14 april en 15 september) bijeen. Doel van de agendacommissie is om lopende zaken met elkaar uit te wisselen en waar mogelijk af te stemmen. Tevens wordt het overleg gebruikt als opmaat richting een volgende Algemene Ledenvergadering van de VFG en/of een GS/VFG overleg.

INTERBESTUURLIJKE SAMENWERKING

Op het gebied van Interbestuurlijke Samenwerking zijn er binnen onze provincie een aantal sporen te onderscheiden:

Bestuurlijk overleg samenwerking Friese Overheden

In Fryslân is er periodiek overleg tussen de Commissaris van de Koning, de dijkgraaf van het Wetterskip Fryslân, de burgemeester van Leeuwarden en de voorzitter van de VFG in aanwezigheid van de vier secretarissen/directeuren van de Provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân, gemeente Leeuwarden en de VFG. De secretarissen/directeuren bereiden deze bijeenkomsten voor en zijn opdrachtnemer voor de lopende zaken met betrekking tot de bestuurlijke samenwerking. Een van de doelstellingen van de interbestuurlijke samenwerking is om het IBP ook op regionaal niveau vorm en inhoud te geven. Daarnaast wordt er gewerkt aan de volgende praktische en actuele thema's: bedrijfsvoering, gezamenlijke flexpool en traineeprogramma, uitwisselingsprogramma's arbeidsmobiliteit, uitvoering WNRA (Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren) en DataFryslân.

Bestuurlijke Alliantie Fryslân, Zeeland, BZK

De provincies Zeeland en Fryslân werken gezamenlijk aan een voorstel voor een bestuurlijk arrangement met het Rijk, waarin het Rijk de regio's Zeeland en Fryslân faciliteert bij het realiseren van een integrale, interbestuurlijke aanpak van maatschappelijke opgaven. Naast geografische en economische kenmerken hebben Fryslân en Zeeland gemeen dat beide provincies een rijke historie en (mede daardoor) een sterke eigen identiteit hebben. Vanuit die eigen identiteit en historie kan gezocht worden naar daarbij passend maatwerk. Beide provincies willen de ruimte die het regeerakkoord biedt voor bestuurlijk maatwerk in de regio aangrijpen om de effectiviteit van gezamenlijk optreden te vergroten waar dat mogelijk is. Om de haalbaarheid van regionaal maatwerk te vergroten zijn de provincies Zeeland en Fryslân daarom een strategische alliantie aangegaan. Op initiatief van beide Commissarissen van de Koning is een kopgroep van bestuurders samengesteld die tot nu toe een aantal keren bijeen zijn geweest.

Rode draden Friese coalitieakkoorden

Alle Friese colleges hebben kort na de gemeenteraadsverkiezingen van maart een brief van de provincie Fryslân ontvangen waarin vanuit het college van Gedeputeerde Staten (GS) de oproep wordt gedaan om als Friese gemeenten in gezamenlijkheid met een propositie te komen, waarin de meest elementaire beleidsinhoudelijke *rode draden* uit de 18 nieuwe gemeentelijke coalitieakkoorden staan beschreven. Een dergelijke propositie kan een aanzet vormen voor een inhoudelijke agenda voor samenwerking met de provincie Fryslân en als input dienen voor het provinciale formatieproces zodat de Friese gemeenten en de provincie Fryslân de bestuurlijke opgaven en agenda's de komende bestuursperiode optimaal op elkaar af kunnen stemmen. Aanleiding vormt het besef dat de politiek-bestuurlijke context waarin maatschappelijke opgaven zich afspelen complex is: zo zijn steeds meer partijen betrokken bij (regionale) opgaven, en deze opgaven zijn al lang niet meer het exclusieve domein van één overheidslaag.

Tijdens de ALV van de VFG van 21 juni hebben de leden van de VFG ingestemd met het voorstel dat in de provinciale brief wordt gedaan om de Vereniging van Friese Gemeenten (VFG) hierin een coördinerende en faciliterende rol te laten spelen. Door de Thorbecke Academie en de RUG/Campus Fryslân is daarop het aanbod aan de VFG gedaan om onder auspiciën van Caspar van den Berg (RUG/Campus-Fryslân) en Riëks Osinga (Thorbecke Academie, NHL/Stenden) met behulp van een aantal 4^e-jaars studenten van de Thorbecke Academie en een tweetal promovendi van de RUG/Campus Fryslân vanuit hun kennis en expertise een analyse van de 18 gemeentelijke akkoorden te maken die een aanzet kan vormen voor een inhoudelijke samenwerking met de Provincie Fryslân. De eerste resultaten van de analyse zijn op 8 november besproken tijdens een bestuurlijk overleg gemeentelijke en provinciale bestuurders en volksvertegenwoordigers in het Van der Valk Hotel in Drachten. De analyse zal in het begin van 2023 definitief worden opgeleverd aan en besproken door het VFG-bestuur. Daarna is het de bedoeling om concreet vorm en inhoud te geven aan het vervolgproces.

De analyse kan overigens niet geheel los worden gezien van een tweetal andere rapportages die recentelijk over interbestuurlijke samenwerking binnen onze provincie zijn verschenen (BRE-Fryslân en een provinciale (concept) rapportage interbestuurlijk samenwerkingskansen). Het is daarom ook de bedoeling om deze rapportages zoveel mogelijk aan elkaar te koppelen c.q. in elkaar op te laten lopen.

VFG PORTEFEUILLEHOUDERSOVERLEGGEN

De VFG organiseerde in het verslagjaar op verschillende beleidsterreinen portefeuillehoudersoverleggen en thematische bijeenkomsten. Bij de VFG portefeuillehoudersoverleggen wordt de verantwoordelijk gedeputeerde ook altijd van harte uitgenodigd om aan te schuiven.

Voorzitters van de verschillende overleggen zijn de VFG bestuursleden die verantwoordelijk zijn voor de desbetreffende portefeuille binnen het bestuur. Een vast agendapunt bij alle VFG-portefeuillehoudersoverleggen is de terugkoppeling van de Friese afgevaardigde uit de gelijknamige VNG-commissie.

Vanwege de coronamaatregelen vonden de VFG-portefeuillehoudersoverleggen gedurende het verslagjaar over het algemeen digitaal plaats via Microsoft Teams.

BESTUUR EN DEMOCRATIE

In het verslagjaar vond dit VFG portefeuillehoudersoverleg tweemaal plaats. Ook vond er nog een extra bijeenkomst in het kader van ondermijning plaats.

Tijdens het eerste VFG-portefeuillehoudersoverleg Bestuur en Democratie op 15 juni in de Oranjezaal van het Stadhuis van Leeuwarden was Prof. Dr. Caspar van den Berg te gast voor korte toelichting op het BRE-Fryslân onderzoek waarna er met de aanwezigen een gedachtewisseling plaatsvond over de bevindingen van het onderzoek en de vervolgstappen die hierin concreet gezet kunnen worden. Daarnaast vond er een enthousiaste presentatie van Tienskip plaats. Tienskip is een initiatief voor en door jongeren, met als doel om jongeren kennis te laten maken en (meer) te betrekken bij lokale politiek. Door middel van het organiseren van projectdagen voor middelbare scholieren probeert Tienskip de kloof tussen jongeren en politiek te verkleinen.

Het tweede VFG-portefeuillehoudersoverleg Bestuur en Democratie van 3 november jl. vond plaats in de raadszaal van het gemeentehuis van Achtkarspelen in Buitenpost. Tijdens dit overleg zijn de portefeuillehouders geïnformeerd over de laatste stand van zaken met betrekking tot de gezamenlijke aanpak van georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit en is er nader kennisgemaakt met Albert van den Berg die sinds 1 oktober jl. als gezamenlijk projectleider is aangesteld. Daarnaast vond er een gesprek plaats met Theo Andreae, directeur van Doarpswurk, over het belang van draagvlak en daardoor draagkracht vanuit de *mienskip*.

Tot slot vond er op 18 november een bestuurlijke ondermijningsconferentie Fryslân plaats bij de Campus/Fryslân in Leeuwarden. De bijeenkomst was bedoeld voor Friese burgemeesters en vertegenwoordigers van de ketenpartners. De organisatie was in handen van de VFG en de provincie Fryslân. Sinds beide voorgaande ondermijningsconferenties - in december 2019 en mei 2021 - zijn er in Fryslân mooie stappen gezet in het versterken van de weerbaarheid van ons bestuur en in de gezamenlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit, met als meest recente voorbeeld het ondertekenen van de Intentieverklaring Friese Norm (inzake de gezamenlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit) op 5 juli. Tijdens de bijeenkomst werden recente inzichten in de wetenschap gecombineerd met praktische handvatten om als ketenpartners direct verder aan de slag te gaan met de integrale aanpak van ondermijning.

FINANCIËN

[Lobby herijking gemeentefonds en herziening financieringssystematiek decentrale overheden](#)

Naar aanleiding van de nadelige uitkomsten van het voorstel voor de herverdeling van het gemeentefonds voor de Groninger gemeenten en een deel van de Friese gemeenten is er begin 2021 een stevige lobby vanuit de VFG samen met de collega's uit Groningen (VGG) opgestart. Mede door deze gezamenlijke lobby richting VNG, BZK, Raad voor Openbaar Bestuur, vaste Kamercommissies en Noordelijke Kamerleden kon uiteindelijk het forse tekort voor de Groninger en Friese gemeenten licht bijgestuurd worden, waardoor, mede door toevoeging van incidentele Rijksmiddelen, gemeenten tot 2026 hun meerjarenbegroting sluitend kunnen maken en incidenteel geld overhouden.

Een VFG / VGG kerngroep gemeentefinanciën (met daarin o.a. de portefeuillehouders financiën VFG / VGG en de Friese en Groninger vertegenwoordigers binnen de VNG commissie Financiën) volgt het proces, zet de grote lijnen van de lobby uit en koppelt regelmatig terug aan de collega's in het Breed Bestuurlijk Overleg (BBO) gemeentefinanciën, een gezamenlijk overleg van de Friese en Groninger portefeuillehouders Financiën. Tot op heden is het gelukt om met een grote (vrijwillige) inzet van een kleine groep ambtenaren en gebruik makend van incidentele financiële middelen vanuit de VFG (voor de inhuur van externe expertise op het gebied van lobby en ondersteunend financieel onderzoek) de lobbyactiviteiten inhoudelijk vorm en inhoud te geven en de betrokken bestuurders hierover goed te informeren. Alle relevante informatie en documenten tot nu toe zijn [hier](#) te vinden.

Voor wat betreft de continuering van de Noordelijke lobby zoals deze begin 2021 is opgestart vanuit de VFG en VGG was tijdens het VFG portefeuillehoudersoverleg van 26 oktober 2022 een breed draagvlak onder de Friese portefeuillehouders om dit te continueren. Wanneer de lobbyactiviteiten structureler van aard gaan worden betekent dit echter iets voor de bestuurlijke, maar vooral ook ambtelijke en financiële inzet vanuit de Friese gemeenten binnen de Noordelijke lobby. Daarop is toegezegd om met een projectvoorstel vanuit de VFG te komen voor het continueren van de lobby in 2023 en de periode daarna met bijbehorende passende en projectmatige financiering vanuit alle 18 Friese gemeenten voor o.a. de inzet van lobby expertise en financieel onderzoek.

Nu de herverdeling van het gemeentefonds per 1 januari 2023 werkende wijs wordt ingevoerd, is de lobby met betrekking tot de herverdeling in een andere fase beland. Bovendien komt de herziening van de financieringssystematiek (o.a. verruiming belastinggebied met vraagstukken omtrent rekeningrijden en ingezetenenheffing) van decentrale overheden vanaf 2026 in zicht, waarbij het binnen dit dossier ook van belang is om vanuit het Noorden vinger aan de pols te houden.

In het Regeerakkoord is eenzijdig, zonder overleg, een nieuwe financieringssystematiek van decentrale overheden aangekondigd: *“Om een stabielere financiering voor de medeoverheden te realiseren en hun autonomie te vergroten, wordt in de komende jaren een nieuwe financieringssystematiek voor de periode na 2025 uitgewerkt, waarbij de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied wordt betrokken.”*

Tot op heden heeft het Kabinet nog geen concreet invulling gegeven aan dit voornemen. Deze onduidelijkheid zorgt ervoor dat gemeenten niet weten hoe hun financiële situatie vanaf 2026 en vanwege deze onzekerheid geen grote investeringen kunnen doen. Gezien de ervaringen die de afgelopen twee jaar zijn opgedaan met het proces rondom de herijking van het gemeentefonds is het zaak om zo snel en goed mogelijk beeld te krijgen van waar het Rijk aan denkt, om zo vroeg mogelijk aan te kunnen wat voor de Friese gemeenten belangrijk is. De ambitie is dan ook om aan de voorkant mee te denken over de nieuwe financieringssystematiek van het Rijk.

REGULIER VFG PORTEFEUILLEHOUDERSOVERLEGGEN FINANCIËN

In het verslagjaar vond het VFG portefeuillehoudersoverleg Financiën 3 maal en steeds digitaal plaats.

Op woensdag 2 februari was het eerste VFG portefeuillehouders overleg Financiën. Jan van der Lei (Senior beleidsmedewerker van Expertisecentrum Gemeentefinanciën van de VNG) was aanwezig om de deelnemers te informeren over recente ontwikkelingen op het gebied van gemeentefinanciën. Van der Lei deelde daarnaast een eerste blik op wat de financiële uitwerking van het regeerakkoord betekent voor de gemeenten. Een behoorlijk complexe materie.

Daarnaast werd er een presentatie gegeven door Trea Tamminga, Harry Pilat en Sietze Grouwstra over Grip/risicomanagement van verbonden partijen. De werkwijze voor overleg met de verbonden partijen doormiddel van een zogenoemde vlieger werd uiteengezet.

Het tweede VFG portefeuillehoudersoverleg Financiën vond plaats op donderdag 9 juni. Jan van der Lei (VNG) was aanwezig om de deelnemers te informeren over de recente ontwikkelingen op het gebied van gemeentefinanciën. Specifiek is Van der Lei ingegaan op de meicirculaire en de financiële situatie voor gemeenten vanaf 2026. Ook is er gesproken over de visies omtrent hoe om te gaan met de meerjarenbegroting richting de provincie.

Het laatste VFG portefeuillehoudersoverleg Financiën was op woensdag 26 oktober jl. Vaste gast Jan van der Lei van de VNG heeft alle portefeuillehouders bijgepraat over de laatste stand van zaken met betrekking tot het gemeentefonds. Daarnaast is er met elkaar van gedachten gewisseld over de mogelijke gevolgen van een herziening van de financieringssysteem voor decentrale overheden vanaf 2026. Afgesproken is om als decentrale overheden in Fryslân elkaar hierover te blijven informeren en afstemming te zoeken.

RUIMTE EN WONEN

In het verslagjaar vond het VFG portefeuillehoudersoverleg Ruimte en Wonen 4 keer plaats waarvan 1 keer digitaal.

Op donderdag 27 januari vond het eerste VFG-portefeuillehoudersoverleg Ruimte en Wonen digitaal plaats. Op de agenda stond o.a. een toelichting op de Taskforce Wonen en Zorg door gemeentelijk ambassadeur Jouke Douwe de Vries. Ook een terugkoppeling vanuit de ambtelijk werkgroep inzake de organisatie advisering Omgevingskwaliteit stond op het programma. Tot slot is er vanuit de provincie een presentatie gegeven over de laatste stand van zaken met betrekking tot de vorming van een nieuwe ondersteuningsstructuur ten behoeve van Mienships-initiatieven.

Het tweede VFG portefeuillehoudersoverleg Ruimte en Wonen was op donderdag 14 april in de raadszaal van Achtkarspelen in Buitenpost. In een toelichting is door de heer Jeroen Stegeman ingegaan op de ontwikkelingen bij De Friese Aanpak en de stand van zaken rond de gezamenlijke voorbereidingen op de omgevingswet. De heer Jos Feijtel van het landelijk Expertteam Woningbouw heeft een presentatie gegeven over de mogelijkheden van het Expertteam in combinatie met de laatste informatie over de Nationale Woon- en Bouwagenda en de eerste uitwerking daarvan in het Programma Woningbouw.

Woensdag 28 september was het derde VFG portefeuillehoudersoverleg Ruimte en Wonen in het Stadhuis van de gemeente Harlingen. Er werd gesproken over het Proces advisering over omgevingskwaliteit onder de omgevingswet. Waarbij Jacqueline de Booij namens de regiegroep 'Omgevingskwaliteit onder de Omgevingswet' de aanwezigen informeerde over de laatste stand van zaken en toekomstige ontwikkelingen vanuit het traject over omgevingskwaliteit. Daarnaast was Jeroen Stegeman, programmaregisseur De Friese Aanpak, aanwezig om een terugkoppeling over de Omgevingswet en de hiermee samenhangende opgaven en vraagstukken te delen.

Daarop aansluitend was de provincie ambtelijk aanwezig om een toelichting te geven over het proces van prestatieafspraken, regionale woondeals en andere ontwikkelingen bij de provincie Fryslân en werd er gesproken over de huisvesting statushouders en starters. Tot slot werden er terugkoppelingen gedaan vanuit het Wenjen Oerlis en PCLG en werd instemming gevraagd bij de voordrachten in deze gremia vanuit de VFG.

Het vierde en laatste VFG portefeuillehoudersoverleg van dit verslag jaar vond plaats in de raadszaal van gemeente Leeuwarden op woensdag 7 december.

Te gast waren Olaf Cornelije, Corine van der Schoot en Peter Verloop van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Er is een presentatie gegeven over de laatste landelijke ontwikkelingen op het gebied van de woningdeals. Aansluitend is er door gedeputeerde Fokkinga en ambtelijk de vertaalslag gemaakt naar wat de betekenis is voor de provincie en de Friese Gemeenten. Daarnaast was ook Aitze van den Bos van KAW te gast om de aanwezigen op de hoogte te brengen van de laatste stand van zaken met betrekking tot de verkenning van een Fries impulsteam.

KLIMAAT EN ENERGIE

Het VFG portefeuillehoudersoverleg Klimaat en Energie vond in dit verslagjaar 3 maal plaats. Op woensdag 2 maart vond de eerste vergadering van het VFG portefeuillehoudersoverleg Klimaat en Energie digitaal plaats. Het was de tweede keer dat dit overleg gekoppeld was aan het Bestuurlijk Overleg Regionale Energie Strategie. Er werd een presentatie gegeven over de Coöperatie Agricycling Fryslân door Hans Kroodsmâ, Astrid Meijer en Evert Jan Schoneveld. Dit initiatief is gestart in Sudwest Fryslân en breidt zich snel uit. Doel is om mineralen uit reststromen te halen en deze terug te brengen naar de boer of een cluster van boeren. Daarnaast waren namens Circulair Friesland, Evert Jan Nijen en Jantje van der Laan aanwezig om een toelichting te geven op het onderwerp Circulaire ambities van gemeenten en circulaire projecten. Na de introductie van Circulair Friesland werd onder andere gesproken over de rol van gemeenten in de circulaire transitie.

De tweede vergadering van het VFG portefeuillehoudersoverleg Klimaat en Energie was op donderdag 16 juni in de Raadszaal van gemeente Leeuwarden. Er is ingestemd met het verzoek van de provincie om de inzet en vertegenwoordiging (adviserend) namens de VFG van mevrouw Maryleen Blaauw, adviseur Landschap en Ecologie bij de gemeente Ooststellingwerf te continueren nu de Projectgroep Preventie Wolvenschade Fryslân door GS in maart 2022 is omgezet naar de Gebietskommisje wolf.

Ook energiearmoede was onderwerp van gesprek. De plotseling extreem gestegen energietarieven maakt de reeds bestaande armoede in Noord-Nederland alleen maar meer zichtbaar en maakt dat een aantal inwoners in de problemen komt. Namens de provincie waren Yang Soo Kloosterhof en Annemarie Rozema aanwezig om een toelichting te geven. Tot slot waren Sicco Huisman en Michel Hendriks te gast om via een presentatie de rol en de aanjaagfunctie van de ontwikkelfinanciering LEI Fryslân - FSFE toe te lichten. Door Provinciale Staten is de rol van het FSFE uitgebreid, waardoor het FSFE meer initiatieven in de provincie verder kan helpen en daarmee bijdragen aan de lokale doelstellingen van de gemeenten zoals de RES en het provinciale Energieprogramma.

Op donderdag 16 november was de derde en laatste VFG portefeuillehoudersoverleg Klimaat en Energie van dit verslagjaar in de raadszaal van Heerenveen opnieuw gecombineerd met het BO-RES. Het is ook deze collegeperiode de bedoeling deze koppeling te behouden.

Deze bijeenkomst is voornamelijk gebruikt om met elkaar in gesprek te gaan over de invulling en doelstelling van de overleg gremia en hoe deze zich tot elkaar verhouden. Ook is gesproken over het wetsvoorstel Wet collectieve warmtevoorziening.

CULTUUR

In het verslagjaar vond dit VFG portefeuillehoudersoverleg Cultuur 2 maal plaats waarvan eenmaal schriftelijk.

Op woensdag 9 februari stond het eerste VFG-portefeuillehoudersoverleg Cultuur op het programma.

Omdat dit overleg iets te kort op het vorige overleg van 8 december 2021 stond gepland, is besloten om de bijeenkomst van 9 februari a.s. schriftelijk af te handelen. De door Keunstwurk gevraagde input met betrekking tot Cultuureducatie is door de gemeenten direct gestuurd aan Keunstwurk.

Het VFG portefeuillehoudersoverleg Cultuur van donderdag 8 september stond gepland in de Koornbeurs te Franeker. Deze is in verband met meerdere afmeldingen geannuleerd. Zo vlak na het zomerreces met veel nieuwe bestuurders bleek een tijd van grote drukte waarin veel zaken weer opgepakt worden. De geagendeerde agendapunten zijn meegenomen in de agenda van het volgende geplande overleg van 1 december.

Op donderdag 1 december vond het VFG portefeuillehoudersoverleg Cultuur plaats bij Tresoar in Leeuwarden. De deelnemers zijn welkom geheten door de heer Arjen Dijkstra, sinds oktober de nieuwe directeur van Tresoar. Omdat dit de eerste vergadering in de nieuwe samenstelling was is er de tijd genomen om kennis te maken en elkaar te informeren over de plaats van Cultuur(beleid) in de nieuwe coalitieakkoorden. Ook werd gesproken over de wensen en verwachtingen ten aanzien van dit overleg. Deze input zal vanaf 2023 mede benut worden voor het opstellen van de agenda's van dit overleg. Namens Arcadia was Immie Jonkman te gast om terug te kijken naar de editie 2022 en in gesprek te gaan over de editie 2025. Vanuit het VFG-portefeuillehoudersoverleg Cultuur hebben zich een aantal wethouders aangemeld voor een te vormen kopgroep voor Arcadia.

Daarnaast waren de heren Tom van Mourik, voorzitter Film in Friesland en Syds Wiersma, coördinator Fries Film & Audio Archief aanwezig voor een presentatie over het Fries Film & Audio Archief.

GEZONDHEID, WELZIJN, ONDERWIJS EN SPORT

In het verslagjaar vond het VFG portefeuillehoudersoverleg Gezondheid, Welzijn, Onderwijs en Sport viermaal plaats, waarvan eenmaal digitaal.

Op donderdag 17 februari vond het eerste VFG portefeuillehoudersoverleg Gezondheid, Welzijn, Onderwijs en Sport van 2022 digitaal plaats. Het overleg bestond uit twee delen; Sport en Welzijn. In het eerste deel werd het thema Sport behandeld. Marit Bouwmeester, Nederlands kampioen Olympische spelen, informeerde de aanwezigen over Sport NL Groen: de tool voor de verduurzaming van de sport. In het Nationaal Sportakkoord is onder deelakkoord 6: 'Topsport die inspireert' opgenomen. Stichting Topsport Noord was aanwezig om de aanwezigen te informeren over de door hen opgestelde Topsport Noord agenda. Vanwege het bovenregionale karakter van talentontwikkeling en topsport zoekt men de verbinding met de Friese gemeenten.

In het tweede deel was het ministerie van BZK aanwezig om te spreken over het Programma Maatwerk Multiprobleemhuishoudens en wat dit kan betekenen voor gemeenten. Tot slot werd de stand van zaken besproken met betrekking tot de Friese Samenwerkingsagenda.

Het tweede VFG portefeuillehoudersoverleg Gezondheid, Welzijn, Onderwijs en Sport vond op donderdag 12 mei plaats in de gemeente Leeuwarden. Naar aanleiding van het voornemen van het ministerie van VWS tot sluiting van de kinderhartchirurgie in het UMCG is er een brief vanuit de VFG naar het ministerie is gestuurd. De schriftelijke reactie van het ministerie VWS stond op de agenda en werd kort besproken. Daarnaast was VNG Naleving aanwezig om de leden de laatste ontwikkelingen te vertellen omtrent het toezicht op de rechtmatigheid in de WMO/Jeugd. Tot slot was Mieke de Koe van Maatschappelijke Diensttijd aanwezig om informatie te delen over het project 'Zoek het uit' dat op initiatief van de gemeenten Dantumadiel, Noardeast-Fryslân en Waadhoeke is ontstaan.

Het derde VFG portefeuillehoudersoverleg Gezondheid, Welzijn, Onderwijs en Sport vond plaats op 22 september in de gemeente Smallingerland waar iedereen welkom werd geheten door Pieter van der Zwan. Op de agenda werd uitgebreid gesproken over de aanpak van fraude in de zorg vanuit het landelijk perspectief door de VNG. Dit op verzoek van enkele leden naar aanleiding van de bijeenkomst op 12 mei. Aansluitend ging het Fries Platform Toezicht dieper in op de aanpak op provinciaal niveau. Daarnaast werd een korte toelichting gegeven op de Friese Samenwerkingsagenda door Steven Hofenk, directeur De Friesland, en werd ingestemd met de 5 voorgestelde ambassadeurs op de verschillende thema's. Tot slot werd er gesproken over welke onderwerpen en thema's men in de toekomst zou willen bespreken in VFG verband en kwam de analyse van de coalitieakkoorden kort aan bod.

Tot slot vond op woensdag 14 december het vierde en laatste VFG portefeuillehoudersoverleg Gezondheid, Welzijn, Onderwijs en Sport op uitnodiging plaats in de gemeente Súdwest-Fryslân. Genodigden waren tevens de wethouders Ruimte en Wonen gezien de onderwerpen rond wonen en zorg op de agenda. Er werd uitleg gegeven en dieper ingegaan op de resultaten van het Fries Venster Thuiswonende Ouderen. Daarnaast kwam de Taskforce Wonen en Zorg aan het woord waarbij de laatste ontwikkelingen werden besproken. Friso Douwstra was aanwezig om kort te spreken over de ontwikkelingen met betrekking tot het naar Fryslân halen van een internationale wielerronde. Tot slot werden de laatste ontwikkelingen omtrent de Friese Samenwerkingsagenda doorgenomen.

ECONOMISCHE ZAKEN, RECREATIE EN TOERISME

In het verslag jaar vond het VFG portefeuillehoudersoverleg Economische Zaken, Recreatie en Toerisme eenmaal (schriftelijk) plaats.

Het VFG-portefeuillehoudersoverleg Economische zaken, Recreatie en Toerisme van donderdag 31 maart is schriftelijk afgedaan. De evaluatie van de campagne Besteed Lokaal is met de portefeuillehouders gedeeld. De campagne was een bewustwordingsoproep voor alle inwoners van Friesland om in de maanden december en januari de inkoop lokaal te doen (fysiek of online). Ondernemers hebben het in 2021 zwaar te verduren gekregen met alle lockdowns en bijbehorende maatregelen. Daarom was het idee ontstaan om met de provincie en alle Friese gemeenten een gezamenlijke campagne te organiseren om de ondernemers te steunen.

WERK EN INKOMEN

In het verslagjaar vond het VFG portefeuillehoudersoverleg Werk en Inkomen driemaal plaats waarvan eenmaal digitaal.

Het eerste VFG portefeuillehoudersoverleg Werk en Inkomen van 2022 vond plaats op donderdag 24 maart op de nieuwe locatie van het UWV (Achmea toren). Sybrig Sytsma gaf vanuit haar rol als Divosa bestuurslid een presentatie over de herziening van de Participatiewet en de gedachten die hierover leven bij Divosa. Naast technisch-inhoudelijke aspecten gaat het hierbij ook over de wijze waarop de wet wordt toegepast en uitgevoerd. Het UWV gaf daarnaast een laatste stand van zaken betreffende STAP en besprak hierbij de uitkomsten van de regeling. (STAP staat voor Stimulering ArbeidsmarktPositie en is een publieke tegemoetkoming voor het financieren van scholing.) Aansluitend werd gesproken over de Friese arbeidsmarkt na 2 jaar corona. En tot slot vond er een korte terugkoppeling plaats vanuit het WerkgeversServicepunt Fryslân Werkt!.

Het tweede VFG portefeuillehoudersoverleg Werk en Inkomen vond plaats op donderdag 30 juni in de gemeente Weststellingwerf. Ambtelijk was de gemeente Groningen aanwezig om te spreken over het uitvoeren van schuldenbewind in eigen beheer. In december 2021 heeft de gemeente Groningen de door hen (in eigen beheer) uitgevoerde schuldenbewind geëvalueerd en ter vergadering werden de uitkomsten hiervan besproken met de aanwezigen.

Daarnaast was de gemeente Leeuwarden aanwezig en gaf een presentatie over het Europees Sociaal Fonds en het Uitvoeringsprogramma 2022-2026 Fryslân Werkt!. Naar aanleiding van een aanbod van Abel Reitsma werden de aanwezigen meegenomen in de werkwijze van de gemeente Leeuwarden omtrent maatwerk bieden aan inwoners. De gemeente Leeuwarden heeft een programma 'Op Maat' ontwikkeld en Abel Reitsma, die hieraan had deelgenomen, besprak de werking van dit programma. Tot slot vond er een korte terugkoppeling plaats vanuit het WerkgeversServicepunt Fryslân Werkt!.

Het derde en tevens laatste VFG portefeuillehoudersoverleg Werk en Inkomen vond plaats op 17 november en door onvoorziene omstandigheden vond deze digitaal plaats. Henk Heijink, rayonmanager UWV, bracht de aanwezigen op de hoogte van de highlights van de kamerbrief 'Uitgangspunten voor de uitbreiding van de arbeidsmarktinfrastuctuur' en de impact hiervan op de AMR Fryslân. Daarbij ging hij dieper in op de huidige arbeidsmarktcijfers. Marianna Poelman gaf als lid van de VNG commissie Participatie, Schuldhulpverlening en Integratie een introductie op deze commissie en besprak met de aanwezigen welke thema's en onderwerpen de VNG voornemens is de komende periode inzet op te plegen. Aansluitend werden de individuele coalitieakkoorden besproken en werd er bekeken waar eventuele verschillen en/of overeenkomsten zitten.

EUROPA EN INTERNATIONAAL

In het verslagjaar vond het VFG portefeuillehoudersoverleg Europa en Internationaal driemaal plaats, waarvan eenmaal digitaal en eenmaal een thematische bijeenkomst in Brussel.

Op donderdag 3 februari vond het eerste VFG portefeuillehoudersoverleg Europa en Internationaal digitaal plaats. In april 2021 bood Noord-Nederland aan het Rijk de bouwstenen voor het Deltaplan aan. SNN bracht de aanwezigen op de hoogte van de laatste stand van zaken rond het Deltaplan. In juni 2021 heeft de Europese Commissie een langetermijnvisie voor de plattelandsgebieden van de EU gepresenteerd. Om deze langetermijnvisie te realiseren zet de Commissie zowel een pact als een actieplan voor plattelandsgebieden op. Ellen Nauta – van Moorsel, burgemeester Hof van Twente, voorzitter Nederlandse delegatie Comité van de Regio's en commissielid VNG Europa & Internationaal was aanwezig om de leden te informeren over de laatste ontwikkelingen. Tot slot werden de leden geïnformeerd over de laatste stand van zaken rond de Friese Projectenmachine (EuropaPact Fryslân).

Op donderdag 21 april vond het tweede VFG portefeuillehoudersoverleg Europa en Internationaal plaats op uitnodiging van de voorzitter in de gemeente Opsterland. Pieter Jeroense, als plaatsvervangend algemeen directeur VNG, was te gast. Met ingang van 1 mei heeft Pieter Jeroense ook het stokje overnemen van Peter Knip als directeur VNG-International. De heer Jeroense informeerde de leden over de nieuwe VNG Europastrategie en de werkzaamheden van de VNG op het gebied van Europa. Daarnaast werden zij op de hoogte gesteld van de actuele inzet van de VNG met betrekking tot Oekraïne. Tot slot werd VNGen de leden geïnformeerd over de laatste stand van zaken rond de Friese Projectenmachine (EuropaPact Fryslân).

Op woensdag 12 oktober vond de VFG Bijeenkomst 'Friese gemeenten in het Europees Parlement' plaats in Brussel tijdens de 20^e Europese Week van Regio's en Steden. Pieter Faber die in 2015 het EU Office voor de vier steden uit NNL (Groningen, Leeuwarden, Assen en Emmen) heeft opgericht (Cities Northern Netherlands EU Office), was aanwezig om de deelnemers te vertellen over hun werkzaamheden. Rob Jonkman gaf een uitgebreide toelichting op de werkzaamheden van het Comité van de Regio's en wat dit betekent voor zijn werk. Hierna volgde een korte rondleiding naar de plenaire zaal waarbij Europarlementariër Esther de Lange over de laatste ontwikkelingen in haar portefeuilles vertelde en hierbij ook dieper inging op haar werkzaamheden in het Europees Parlement.

Overzicht portefeuillevindeling VFG bestuur per 31 december 2022

Voorzitter

Dhr. F. Veenstra, burgemeester van De Fryske Marren. Bestuur en Democratie / Algemene bestuurszaken

Vicevoorzitter

Dhr. P. van der Zwan, wethouder van Smallingerland, Gezondheid, Welzijn, Onderwijs en Sport

Secretaris / penningmeester

Dhr. T.D. de Jong, griffier van Terschelling, afgevaardigde Friese kring van Griffiers

Algemeen bestuurslid

Mw. C. de Pee, wethouder van Tytsjerksteradiel, Werk en Inkomen

Dhr. J. Zoetendal, wethouder van Heerenveen, Klimaat en Energie

Dhr. R. Jonkman, wethouder van Opsterland, Europa en Internationaal

Dhr. L.P. Stoel, burgemeester van Ameland, Financiën

Dhr. J. Dijkstra, wethouder van Waadhoeke, Cultuur

Dhr. E. de Groot, wethouder van Harlingen, Ruimte en Wonen

Dhr. H. de Boer, wethouder van Súdwest-Fryslân, Natuur en Landbouw

Dhr. G. Jacobse, wethouder van Leeuwarden, Arbeidszaken en Dienstverlening

Mevr. T. Veenstra, raadslid van Achtkarspelen, afgevaardigde Friese raadsleden

Dhr. R. van Maurik, gemeentesecretaris van Weststellingwerf, afgevaardigde Friese kring van Gemeentesecretarissen



**vereniging van
frieese gemeenten**

Overzicht Friese deelnemers VNG bestuur en beleidscommissies per 31 december 2022

VNG Bestuur

Dhr. J. Kramer, burgemeester van Noardeast-Fryslân
Mw. O. Chang, raadslid van Heerenveen

VNG commissie Bestuur en Veiligheid

Mw. I. Sjerps, burgemeester van Harlingen
Mw. H. van Dijk, griffier van De Fryske Marren

VNG commissie Participatie, Schuldhulpverlening en Integratie

Mw. M. Poelman, wethouder van Súdwest-Fryslân

VNG commissie Economie, Klimaat, Energie en Milieu

Dhr. J. Zoetendal, wethouder van Heerenveen

VNG commissie Europa en Internationaal

Dhr. R. Jonkman, wethouder van Opsterland
Mw. H. Rinkes, wethouder van Heerenveen

VNG commissie Informatiesamenleving

Dhr. H. Verbunt, gemeentesecretaris van Noardeast-Fryslân

VNG commissie Financiën

Mevr. T. Willemsma, wethouder van Tytsjerksteradiel

VNG commissie Ruimte, Wonen en Mobiliteit

Dhr. H. de Haan, wethouder van Leeuwarden
Dhr. A. Postma, wethouder van Opsterland

VNG commissie Raadsleden en Griffiers

Mw. J. Bruijninx, raadslid van Leeuwarden

VNG commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs

Mw. J. Tabak, wethouder van De Fryske Marren

College van Dienstverlening

Mevr. M. Waanders, burgemeester van Waadhoeke

College voor Arbeidszaken

Dhr. G. Jacobse, wethouder van Leeuwarden
Mw. M. Rijkers, wethouder van Weststellingwerf
Mw. D. Cazemier, gemeentesecretaris De Fryske Marren (*adviserend lid via VGS*)

Overzicht VFG voordrachten in besturen, commissies, stuurgroepen per 31 december 2022

Provinciale Commissie Landelijk Gebied (PCLG)

Dhr. B. Dam, wethouder van Súdwest-Fryslân

Fryske Rie

Dhr. J. Dijkstra, wethouder van Waadhoeke

Wenjen Oerlis Fryslân (WOF)

Hein de Haan, wethouder van Leeuwarden

Erik de Groot, wethouder van Harlingen

Anko Postma, wethouder van Opsterland

Lea van der Tuin, wethouder van Achtkarspelen

Michel Rietman, wethouder van Súdwest-Fryslân

Regionaal Orgaan voor de verkeersveiligheid in Fryslân (ROF)

De verkeersportefeuillehouders van de gemeenten:

(rechtstreeks): Leeuwarden, Súdwest-Fryslân, Heerenveen, Smallingerland

(op aanwijzing VFG): Opsterland, De Fryske Marren, Noardeast-Fryslân

Raad van Advies Kredietbank Nederland

Dhr. L. de Vries, wethouder van Opsterland (voorzitter)

Mw. C. de Pee, wethouder van Tytsjerksteradiel (vicevoorzitter)

Raad van Commissarissen Afvalsturing Fryslân N.V.

Mw. M.A.J. Jager-Wöltgens

Dhr. J. Bonnema

Dhr. D. Hoogendoorn

Stuurgroep EuropaPact Fryslân

Rob Jonkman, wethouder Opsterland

Programma Friese Samenwerkingsagenda

Thema Ouderen: Dhr. H. Kuiken, wethouder van Leeuwarden

Thema Preventie: Dhr. J.D. de Vries, wethouder van Noardeast-Fryslân

Thema GGZ: Mw. M. Poelman, wethouder van Súdwest-Fryslân

Thema Jeugd: Dhr. P. van der Zwan, wethouder van Smallingerland

Thema JZOJP: Mw. S. Sijtsma, wethouder van Heerenveen

Autisme Netwerk Friesland

Dhr. L. de Vries, wethouder Opsterland